SALVAMARS CIRKUS

PROPOSTA D'ACTIVITATS EDUCATIVES
(Educació Infantil i Educació Primària)

Proposta d'activitats educatives
Autora: Maica Castellà

Espectacle mediambiental

Direcció: Gilbert Bosch
Producció: Empordà Mar
Intèrprets: Salva Manera i Momo

ÍNDEX

1. *SalvaMars Cirkus*, fitxa artística de l'espectacle 3

2. L'espectacle i la seva vessant educativa 4

3. Proposta d'activitats educatives per a Educació Infantil 5

3.1. Activitat prèvia a l'espectacle 5
3.2. Activitats posteriors a l'espectacle
Espais de joc i d'aprenentatge *SalvaMars Cirkus* 5
Espai de joc simbòlic 6
Espai de maquillatge i d'expressió facial 6
Espai de joc mediambiental 6
Espai de documentació i de registre 7

3.3. Aspectes curriculars de les activitats 8

4. Proposta d'activitats educatives per a Educació Primària 10

4.1. Activitat prèvia a l'espectacle 10
4.2. Activitats posteriors a l'espectacle 10
"Pescadors" de residus 10
Com arriben els residus al mar? 11
Salvem el mar, què podem fer? 12
Produïm esquetxos de denúncia mediambiental 12

4.3. Aspectes curriculars de les activitats 13

5. Annexos 15

Annex I. Fotografia de l'escenari 15
Annex II. Fotografies dels personatges,
posicions corporals i expressions facials 17
Annex III. Joc *Netegem el nostre mar* 26
Annex IV. Targetes d'animals marins 33
Annex V. Carta d'en Salva, pescador i pallasso 40
Annex VI. Targetes i full de registre, "*Pescadors" de residus* 44
Annex VII. Notícia i mapa *Com arriben els residus al mar?* 51
Annex VIII. Guió per idear esquetxos de denúncia mediambiental 57

1. *SalvaMars Cirkus*, fitxa artística de l'espectacle

Idea original:	Salva Manera i Gilbert Bosch
Intèrprets:	Salva Manera i Montserrat Gil (Momo)
Direcció:	Gilbert Bosch
Disseny estètic i figurinista:	Núria Cardoner
Tècnic de so i llums:	Sergio Fernández Sanz
Confecció vestuari:	Rosario Reverte
Material d'attrezzo:	Mina Trapp
Fotografies:	Oriol Viver
Col·laboradors:	Kiko
Estudi gravació de so:	El Camaleón Sonido
Fons fotogràfic:	Juan Carlos Hernández
Producció:	Empordà Mar
Residència:	El Galliner (AGT), Casa Cultura Llançà

2. L'espectacle i la seva vessant educativa

SalvaMars Cirkus és un espectacle d'art escènic de temàtica mediambiental. Es desenvolupa en un entorn marí, amb una magnífica carpa de circ, un far i rodejat d'onades. En aquest escenari, acompanyats per una banda sonora original de música clàssica, una parella de pallassos representen diversos personatges i animals marins i, mitjançant el llenguatge gestual, ens fan reflexionar humorísticament sobre les fonts d'energia renovables i el cúmul de residus que s'aboquen al mar com a conseqüència de l'activitat humana.

L'obra parteix de l'experiència vital d'en Salva, un pescador del Port de la Selva que, després de molts anys feinejant al mar Mediterrani i de recollir centenars de residus enganxats a les seves xarxes, va tenir la necessitat de rebel·lar-se contra aquesta situació i de difondre-la arreu. D'aquí neix la seva motivació per donar a conèixer i conscienciar els membres de la societat, ja des de ben petits, d'una situació cada cop més alarmant. En Salva és el pallasso de l'obra.

L'obra és fruit també de la Momo, la pallassa que acompanya en Salva. Ella és una experta a emprar el llenguatge corporal com a mitjà d'expressió i de comunicació. Els pares de la Momo són sords. Per això, des que era nena, la Momo va haver de relacionar-se amb ells a través del gest i del moviment desenvolupant amb el cos una capacitat expressiva i comunicativa fora del comú.

L'educació per a la sostenibilitat i la descoberta de les capacitats expressives i comunicatives del propi cos són els dos pilars educatius de l'espectacle. Tanmateix, l'obra incorpora altres valors educatius, com el trencament dels rols i estereotips de gènere per superar desigualtats i discriminacions. Així, la pallassa adopta rols tradicionalment assignats als homes, és pescadora i pirata, i el pallasso apareix com una ballarina i un "sireno".

Per tot això, podem dir que l'espectacle està en consonància amb els següents objectius generals de l'educació bàsica:

- Prendre consciència de les problemàtiques que té plantejades la humanitat i que es concreten en els objectius de desenvolupament sostenible.
- Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la consideració i respecte cap als éssers vius, i contribuir a la conservació i millora del medi ambient.
- Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques, utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.
- Valorar la igualtat de gènere i rebutjar els estereotips que suposin qualsevol forma de discriminació entre persones.

En l'àmbit escolar, l'espectacle s'adreça a infants d'Educació Infantil i d'Educació Primària. L'ús preferent del llenguatge gestual i del moviment en la comunicació i en l'expressió dels significats de l'obra, l'estructura en escenes breus, els efectes sonors ben trobats, la música clàssica i la gran varietat d'elements i efectes visuals que s'empren capten l'atenció de petits i grans.

També l'espectacle anivella infants amb diversitat lingüística i amb diversitat funcional auditiva en basar-se fonamentalment en els llenguatges visual i gestual.

3. Proposta d'activitats educatives per a Educació Infantil

Per a l'etapa educativa d'Educació Infantil, proposem una activitat prèvia a l'assistència a l'espectacle que podeu realitzar a l'escola per tal de desvetllar la curiositat i promoure l'interès dels infants. També, us oferim orientacions i recursos educatius per generar propostes d'aprenentatge posteriors. Aquestes s'organitzen en petits espais que conjuntament conformen "l'ambient de joc i d'aprenentatge *SalvaMars Cirkus*" on els infants poden desenvolupar de manera globalitzada i autònoma competències i sabers varis.

3.1. Activitat prèvia a l'espectacle

L'objectiu de realitzar una activitat prèvia és desvetllar la curiositat dels infants i promoure la generació d'hipòtesis i expectatives sobre els personatges que participen a l'obra escènica. Volem que els infants assisteixin motivats a l'espectacle on podran contrastar les hipòtesis que s'han plantejat.

Per dur a terme l'activitat prèvia, podeu emprar aquests materials i objectes:

- Una fotografia de l'escenari buit (annex I).
- Pista musical, amb música tradicional dels espectacles de pallassos (https://www.youtube.com/watch?v=9o5dWIWUex4).
- Un bagul o cofre que contingui un nas de pallasso, un pegat de pirata, un tub de cartró llarg que simuli una ullera de llarga vista, unes botes d'aigua, una canya de pescar construïda amb un pal i una corda, i un grup de deixalles (per exemple: una ampolla de plàstic rebregada, una capsa de cartró estripada i altres deixalles comunes que es generen a la vostra escola).

Iniciarem l'activitat informant els infants que veurem un espectacle escènic on trobarem els elements següents. Mostrarem a la pissarra digital la fotografia de l'escenari buit que haurem escanejat prèviament i farem sonar la pista musical. Comentarem què veiem i què sentim.

Després obrirem el bagul o cofre i, a poc a poc, anirem traient el que hi ha dins. Direm el nom dels objectes, per a què serveixen, qui els utilitza... i tot allò que ens suggereixin. Els infants podran explicar experiències pròpies que hagin viscut amb aquests elements o d'altres de similars.

Finalment, després de contemplar tots els elements, anirem fent hipòtesis sobre qui o què apareixerà a l'espectacle i sobre què hi pot passar.

3.2. Activitats posteriors a l'espectacle: Espais de joc i d'aprenentatge *SalvaMars Cirkus*

A l'aula o en un altre espai ampli de l'escola, muntarem un ambient basat en l'espectacle *SalvaMars Cirkus*, un ambient entès com una situació d'aprenentatge dissenyada i programada a partir de l'espectacle, i on els infants duran a terme aprenentatges integrals desenvolupant competències i adquirint sabers.

A continuació, us descrivim els espais que podeu plantejar en aquest ambient. Podeu ajustar-los a les vostres possibilitats o idear-ne d'altres.

a) **Espai de joc simbòlic**. En aquest espai construirem un vaixell amb blocs d'espuma de psicomotricitat i deixarem a l'abast dels infants fotografies dels personatges de l'obra, complements de disfresses i elements de joc que els permetin evocar i recrear situacions i escenes de l'obra i imaginar-ne de noves. Els elements que podem incloure en aquest espai són:

   - Blocs de psicomotricitat per construir un vaixell.
   - Bagul amb complements de disfresses dels personatges que apareixen a l'espectacle: pallassos, pirata, pescadora, "sireno"... Dins del bagul podem posar nassos de pallassos, sabates grans, pegats de pirata, tubs per fer ulleres de llarga vista, camisetes de ratlles, botes d'aigua, pals de psicomotricitat amb cordes per simular canyes de pescar, cues de sirena, etc.
   - Cofre o capsa amb fotografies dels personatges de *SalvaMars Cirkus* realitzant accions i adoptant posicions vàries (annex II).
   - Elements de joc: pilota de platja, ninots de roba o de goma que representin animals del mar (peixos, meduses, cavallets de mar...). Podem demanar als infants que duguin els animals marins de joguina que tinguin a casa.
   - Deixalles: ampolles de plàstic buides, trossos de cartró, boles de paper d'embalar...
   - Cubells o papereres de reciclatge.

b) **Espai de maquillatge i d'expressió facial**. En aquest espai, els infants observaran i experimentaran diferents expressions facials, estimulats per fotografies de les cares del pallasso i de la pallassa. També, els infants que vulguin, es maquillaran o maquillaran siluetes facials de cartolina.
   Per muntar aquest espai necessitem:
   - Taula i cadires.
   - Ceres de maquillatge infantil.
   - Draps humits.
   - Miralls petits resistents.
   - Capsa amb fotografies de la pallassa i del pallasso amb diferents expressions facials (annex II).
   - Siluetes facials de cartolina (annex II).

c) **Espai de joc mediambiental**. Damunt d'una catifa, ubicarem el joc *Netegem el nostre mar*. Podeu muntar-lo utilitzant les fotografies i seguint les instruccions que us oferim a l'annex III.
   El joc consisteix en un mar, una capsa blava sense tapa on a la part superior se situen un far i un vaixell de pesca sostinguts amb pinces d'estendre. Dins del mar es col·loquen 18 peces fetes amb taps metàl·lics. Les peces contenen fotografies i noms d'animals marins i de residus que poden trobar-se al mar. Amb canyes de pescar imantades, els infants capturen les peces que són residus i les treuen fora del mar. Després, les col·loquen ordenadament damunt d'una plantilla guiant-se pels seus noms.

Aquesta és una activitat de coordinació ocular i manual que, en primer lloc, permet als infants identificar el tipus de residus que hi ha als mars i, en segon lloc, els implica a netejar-los simbòlicament.

d) **Espai de documentació i de registre**. Aquest espai ofereix als nens i nenes la possibilitat d'observar llibres i fotografies sobre el mar, els animals i les plantes que hi viuen i la problemàtica que generen els residus en aquest medi. També, els possibilita fer un registre a través del dibuix i de l'escriptura d'allò que els ha interessat o han considerat més rellevant.
Podem ubicar aquest espai en un racó de l'aula on hi col·locarem:

- Catifa, coixins i taula baixa.
- Capsa amb targetes d'animals marins amb els seus noms escrits (annex IV).
- Estris de dibuix i d'escriptura.
- Llibretes petites DIN A6 que construirem plegant i tallant un full de paper i grapant-ne les pàgines.
- Llibres relacionats amb el mar i la problemàtica dels residus. Com per exemple:

  El gran llibre del mar, de Yubal Zommer, Editorial Joventut.

  El mar que més m'estimo, de Laia Berloso, Editorial La Galera.

  Lota la catxalota, de Roser Rimbau i Col·lectiu Rosa Sardina, Editorial Takatuka.

  La tortugueta i el mar, de Becky Davies i Jenny Poh, Editorial Brúixola.

  Un mar de plàstics, de Kirsti Blom i Geir Wing Gabrielsen, Editorial Takatuka.

  Atles d'aventures Oceans, d'Emily Hawkings i Geir Wing Gabrielsen, Ed. Flamboyant.

Finalment, després de cada sessió en els espais de l'ambient *SalvaMars Cirkus* realitzarem una activitat de cloenda, ens reunirem per compartir amb els companys i les companyes les experiències que hem viscut, les descobertes que hem fet, allò que hem après...

3.3. Aspectes curriculars de les activitats

Els espais dissenyats en l'ambient de joc i d'aprenentatge *SalvaMars Cirkus* i l'activitat de cloenda permeten als infants progressar de forma lliure i autònoma en els quatre eixos de desenvolupament i aprenentatge contemplats en el currículum d'Educació Infantil. A continuació, exposem els eixos i competències específiques (CE) contemplats en aquests espais en relació a les activitats que els infants poden dur-hi a terme.

Eix 1: Un infant que creix en autonomia i confiança

- Progressar en el coneixement i el domini del propi cos, en el moviment i la coordinació, adonant-se de les pròpies possibilitats, per anar desenvolupant autonomia personal i una autoimatge ajustada i positiva (CE1).
  Activitats a l'*Espai de joc simbòlic*.
  Activitats a l'*Espai de maquillatge i expressió facial.*

- Progressar en l'adquisició d'hàbits ecosocialment responsables (CE4).
  Activitat a l'*Espai de joc mediambiental*.

Eix 2: Un infant que es comunica amb diferents llenguatges

- Interpretar, comprendre i expressar missatges, emprant recursos i coneixements basats en la pròpia experiència, per avançar en la comunicació i la construcció de nous aprenentatges (CE1).
  Activitats a l'*Espai de documentació i registre*.
  Activitat de cloenda.

- Expressar-se de manera entenedora, personal i creativa mitjançant diferents llenguatges, explorant les possibilitats i gaudint-ne (CE2).
  Activitats a l'*Espai de joc simbòlic*.
  Activitat de cloenda.

Eix 3: Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat

- Reconèixer elements i fenòmens del món natural, establint relacions entre la pròpia acció i les conseqüències que se'n deriven, per iniciar hàbits de sostenibilitat i conservació de l'entorn (CE3).
  Activitats a l'*Espai de joc simbòlic*.
  Activitat a l'*Espai de joc mediambiental*.
  Activitats a l'*Espai de documentació i registre*.

Eix 4: Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta

- Avançar en la relació amb els altres en condicions d'igualtat, creant lligams, per construir la pròpia identitat basada en els valors democràtics i de respecte als drets humans (CE1).

Tots els espais de l'ambient de joc i aprenentatge *SalvaMars Cirkus*

4. Proposta d'activitats educatives per a Educació Primària

Per a l'Educació Primària, us oferim propostes d'activitats i recursos educatius que podeu emprar de manera prèvia i posterior a l'assistència a l'espectacle *SalvaMars Cirkus*. Són propostes que podeu aplicar en diferents nivells de complexitat. Seleccioneu les que us siguin útils i adapteu-les a les característiques i necessitats dels vostres infants de primer, segon o tercer cicle, en el marc d'una situació d'aprenentatge propiciada per l'assistència a l'espectacle *SalvaMars Cirkus*.

4.1. Activitat prèvia a l'espectacle

De forma prèvia a l'assistència a l'espectacle *SalvaMars Cirkus*, us proposem que visualitzeu amb els infants el vídeo "*Allà on ens porti el mar. La San José*" (https://www.youtube.com/watch?v=WvZocV44i8s) produït per Arrels, una plataforma de divulgació d'informació i coneixements d'un estil de vida basat en els valors de la natura i el món rural. En el vídeo es mostra l'ofici de pescador de l'impulsor i un dels intèrprets de l'obra, en Salva. També hi apareix la Pat, la seva companya de pesca. En el feinejar diari de pesca artesanal, ambdós mostren l'estimació que senten vers el mar i la implicació en la seva cura i neteja.

D'altra banda, com a activitat motivadora prèvia a l'espectacle us proporcionem dues cartes d'en Salva, adreçades als infants, amb dues fotografies que reflecteixen les professions que exerceix, pescador i pallasso (annex V). Les dues cartes expressen continguts similars en diferents nivells de complexitat, per tal que trieu la que més s'ajusti a les possibilitats de comprensió dels vostres alumnes. Així mateix, en funció de les capacitats lectores dels infants, podeu donar-los a llegir una carta o l'altra i, en els grups de primer cicle, llegir-les vosaltres.

L'objectiu d'emprar aquests dos recursos, el vídeo i les cartes, abans d'anar a veure l'espectacle, és la de donar a conèixer als infants les circumstàncies que han conduït a la creació d'aquesta obra escènica i, d'aquesta manera, afavorir que captin de manera més significativa els missatges que s'hi expressen.

4.2. Activitats posteriors a l'espectacle

Per a l'Educació Primària, us proposem quatre activitats que podeu integrar dins de l'entorn educatiu propi, creant a partir de l'espectacle una situació d'aprenentatge que esdevingui significativa i funcional per als infants. Les dues primeres propostes d'activitats incorporen materials que permeten ser adaptats i emprats en diferents nivells educatius d'Educació Primària. Les dues últimes s'adrecen principalment als alumnes de tercer cicle.

a) "Pescadors" de residus

Per desenvolupar aquesta activitat, podem preguntar als infants si els agradaria ser "Pescadors" de residus, com la pescadora de *SalvaMars Cirkus*. A l'entorn escolar

difícilment podrem pescar residus que hi ha al mar, però potser sí que podríem "pescar" residus al parc, a la muntanya...

Abans de sortir a "pescar" residus, hauríem de saber quins tipus de residus hi ha. També hauríem de conèixer en quin contenidor s'han de llençar perquè puguin ser reciclats. Per dur a terme aquesta tasca, us oferim targetes que mostren diferents tipus de residus i els contenidors on s'han de llençar (annex VI).

A primer cicle, podem emprar aquests cartells per jugar a classificar residus de l'entorn escolar. En cicles superiors, podem elaborar un llistat de residus que anem trobant a casa i a l'escola i que no sabem on classificar. Així mateix, podem fer cerques a internet per esbrinar en quin contenidor van o si, altrament, s'han de dur al Punt Verd. Amb les dades obtingudes de les nostres descobertes, podem elaborar targetes més completes i exhaustives, sobre on s'han de dipositar els diferents residus.

Un cop coneguem els tipus de residus més habituals i com reciclar-los, aprofitarem qualsevol sortida que realitzem al parc, al camp, a la muntanya, a la platja... per anar a "pescar". En aquestes sortides, utilitzarem el full de registre *"Pescadors" de residus* (annex VI) per anotar-hi els residus que "pesquem".

Posteriorment, a l'aula podem plantejar una activitat d'estadística, ajustada a les possibilitats dels infants de cada nivell educatiu, comptant els residus que s'han trobat de cada tipus, comptant el nombre total de residus que han anat a parar a cada contenidor, fent representacions gràfiques amb taules de barres, extraient conclusions sobre els tipus de residus més freqüents, més esporàdics... Amb els infants de tercer cicle, podem fer càlculs de pesos, volums, etc.

La implicació activa dels infants en la recollida de residus els fa prendre consciència de la problemàtica que suposa llençar-los al medi ambient i de la importància de preservar i mantenir nets els entorns naturals.

b) Com arriben els residus al mar?

És possible que, després de veure l'espectacle, sorgeixin entre els infants les següents preguntes: Com arriben els residus al mar? D'on provenen aquests residus?

Amb la finalitat de conèixer quins són els orígens i les vies per les quals els residus van a parar al mar, us oferim una notícia escrita en format de diari que conté aquesta informació (annex VII). Us presentem la notícia en dos nivells de dificultat. Seleccioneu la que més s'adeqüi a les capacitats lectores dels vostres alumnes. A primer cicle, pot ser la mestra qui llegeixi la notícia més senzilla.

Després de llegir la notícia, deixarem a l'abast dels infants les etiquetes que expliciten els llocs i les vies per les quals els residus arriben al mar (annex VII). Els infants poden jugar a relacionar les etiquetes amb les parts de la notícia que han llegit. En les etiquetes que proporcionem als grups d'infants més petits, podem subratllar les paraules clau que indiquen els llocs de procedència dels residus generats per l'activitat humana (vaixells, ciutats, platges, rius, camps i muntanyes).

Posteriorment, donarem als infants el mapa (annex VII) on localitzaran aquests llocs de procedència i enganxaran al costat les etiquetes corresponents. Si ho considerem oportú, podem demanar als grups d'infants de tercer cicle que completin els espais buits

del mapa escrivint la informació que aporta el text de la notícia. En aquest cas, no els proporcionaríem les etiquetes.

També a tercer cicle, podem oferir als alumnes més avançats articles digitals per tal que cerquin i extreguin informació complementària a l'aportada per la notícia sobre l'origen dels residus que hi ha al mar. També, en funció de la informació que obtinguin, podrien ampliar el mapa de manera que quedessin reflectits altres llocs de procedència dels residus.

Algunes adreces web que us poden ser útils per realitzar aquesta tasca són:

https://es.greenpeace.org/es/trabajamos-en/consumismo/plasticos/como-llega-el-plastico-a-los-oceanos-y-que-sucede-entonces/

https://www.eltiempo.es/noticias/como-llega-el-plastico-al-mar-y-todo-lo-que-puedes-hacer-para-evitarlo

https://es.wikipedia.org/wiki/Desechos_marinos

c) Salvem el mar, què podem fer?

Un cop desenvolupada l'activitat anterior, on hem analitzat la procedència dels residus que hi ha al mar, podem plantejar als infants de tercer cicle un repte, el mateix repte que perseguien els personatges de l'espectacle *SalvaMars Cirkus*: salvar el mar dels residus.

Així, doncs, podem plantejar als infants la següent qüestió: Què podem fer cada un de nosaltres per evitar que els nostres residus arribin al mar?

Realitzarem aquesta activitat en gran grup fent una pluja d'idees sobre accions que podem fer a nivell individual per minimitzar els efectes de la contaminació per residus al mar. Anirem anotant les accions que es vagin dient i després les votarem, alçant la mà en aquelles que considerem més rellevants. Un cop fet el recompte de vots, seleccionarem les cinc accions més votades i, en petits grups, farem cartells on aquestes accions quedin escrites i reflectides amb alguna imatge.

Per acabar, podem classificar les accions en funció dels grups establerts en les 4R per a la conservació mediambiental (reduir, reutilitzar, reciclar i recuperar) i comprometre'ns personalment a realitzar-les.

d) Produïm esquetxos de denúncia mediambiental

A l'igual que a l'espectacle de *SalvaMars Cirkus*, on es denuncia una situació problemàtica mediambiental fent-ne una representació humorística, podem proposar als infants de tercer cicle que ideïn esquetxos humorístics a partir d'un problema mediambiental.

Abans, però, entre tots exposarem problemes mediambientals actuals i en farem una llista. Per exemple, podem exposar problemes derivats del canvi climàtic (temperatures molt elevades, manca d'aigua, incendis forestals...), de la contaminació i l'acumulació de residus (contaminació per fums a les ciutats, perills que generen els residus plàstics als animals marins...), de l'esgotament de recursos naturals, etc.

En petits grups, idearem els esquetxos de denúncia mediambiental seguint el guió que trobareu a l'annex VIII. Els infants de cada grup seleccionaran un problema mediambiental i un personatge de ficció conegut (un personatge de conte, de dibuixos animats, de còmic...). A continuació, definiran les característiques físiques i conductuals més destacades del personatge que puguin ser expressades a través de complements, maquillatge o representades amb moviments corporals i gestos. Cal definir bé aquestes característiques pensant que els espectadors han de poder reconèixer el personatge.

Després idearem una situació còmica que mostri com afectaria aquest problema mediambiental al nostre personatge: Què li passaria? Què faria? Què diria?

Un cop haguem ideat l'esquetx, assajarem la manera de representar-lo comentant i aportant idees entre tots fins que tinguem ben concretada la posada en escena. L'alumne o alumna del grup que es consideri que interpreta millor el personatge serà qui representi l'esquetx davant dels altres grups.

Finalment, reflexionarem sobre el procés de creació dels esquetxos, les dificultats que ens hem trobat, com les hem resolt, si hi veiem aspectes millorables... També podem gravar els esquetxos i difondre´ls a altres grups i nivells educatius de l'escola.

4.3. Aspectes curriculars de les activitats

Les activitats d'aprenentatge relacionades amb l'espectacle *SalvaMars Cirkus* que us hem proposat es dirigeixen fonamentalment al desenvolupament de tres **competències clau** i dels **indicadors operatius** següents:

Competència ciutadana (CC)

- Participa en activitats comunitàries... (referents als) objectius de desenvolupament sostenible (CC2).
  Activitat "*Pescadors" de residus* (primer, segon i tercer cicle).

- Reflexiona i dialoga sobre valors i problemes ètics d'actualitat comprenent la necessitat de... cuidar l'entorn... (CC3).
  Activitat *Com arriben els residus al mar?* (primer, segon i tercer cicle).
  Activitat *Salvem el mar, què podem fer?* (tercer cicle).
  Activitat *Produïm esquetxos de denúncia mediambiental* (tercer cicle).

- Comprèn les relacions sistèmiques entre les accions humanes i l'entorn i s'inicia en l'adopció d'hàbits de vida sostenibles, per contribuir a la conservació de la biodiversitat... (CC4).
  Activitat "*Pescadors" de residus* (primer, segon i tercer cicle).
  Activitat *Salvem el mar, què podem fer?* (tercer cicle).

Competència emprenedora (CE)

- Reconeix necessitats i reptes a afrontar i elabora idees originals utilitzant destreses creatives i prenent consciència de les conseqüències i efectes que les idees puguin provocar en l'entorn per proposar situacions valuoses que responguin a les necessitats detectades (CE1).

Activitat *Salvem el mar, què podem fer?* (tercer cicle).
Activitat *Produïm esquetxos de denúncia mediambiental* (tercer cicle).

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

- Utilitza amb creativitat diferents representacions i expressions artístiques a través de tècniques... visuals... sonores i corporals per a la creació de propostes artístiques i culturals de forma col·laborativa (CCEC4).
  Activitat *Produïm esquetxos de denúncia mediambiental* (tercer cicle).

D'altra banda, les activitats proposades s'emmarquen principalment en dues **àrees de coneixement**: *Coneixement del medi natural, social i cultural* i *Educació Artística* (bloc d'*Educació en Arts escèniques i performatives*); i persegueixen el desenvolupament i l'adquisició de les **competències específiques** (CE) següents:

Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural

- Analitzar críticament les causes i conseqüències de la intervenció humana en l'entorn integrant els vessants social, econòmic, cultural, tecnològic i ambiental definits en els objectius de desenvolupament sostenible, per tal de promoure la capacitat d'afrontar els problemes, aportar solucions i actuar de manera individual i col·laborativa en la seva resolució, posant en pràctica hàbits de vida i de consum responsable i sostenible (CE6).
  Activitat *"Pescadors" de residus* (primer, segon i tercer cicle)
  Activitat *Com arriben els residus al mar?* (primer, segon i tercer cicle)
  Activitat *Salvem el mar, què podem fer?* (tercer cicle)
  Activitat *Produïm esquetxos de denúncia mediambiental* (tercer cicle)

Educació Artística (bloc d'Educació en Arts escèniques i performatives)

- Dissenyar, elaborar i difondre creacions culturals i artístiques col·laboratives, assumint diferents rols, posant en valor el procés, per desenvolupar la creativitat, el sentit de pertinença i arribar a un resultat final (CE4).
  Activitat *Produïm esquetxos de denúncia mediambiental* (tercer cicle).

ANNEX I
Fotografia de l'escenari

SALVIMARS
CIRKUS

ANNEX II
Fotografies dels personatges, posicions corporals i expressions facials

TRAMUNTANA

SOS

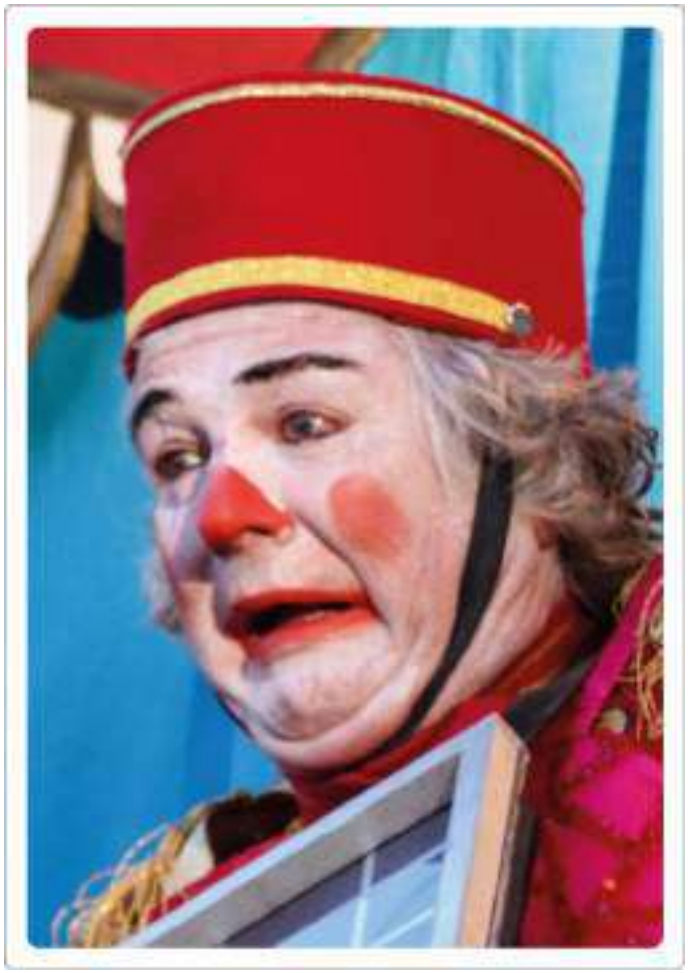

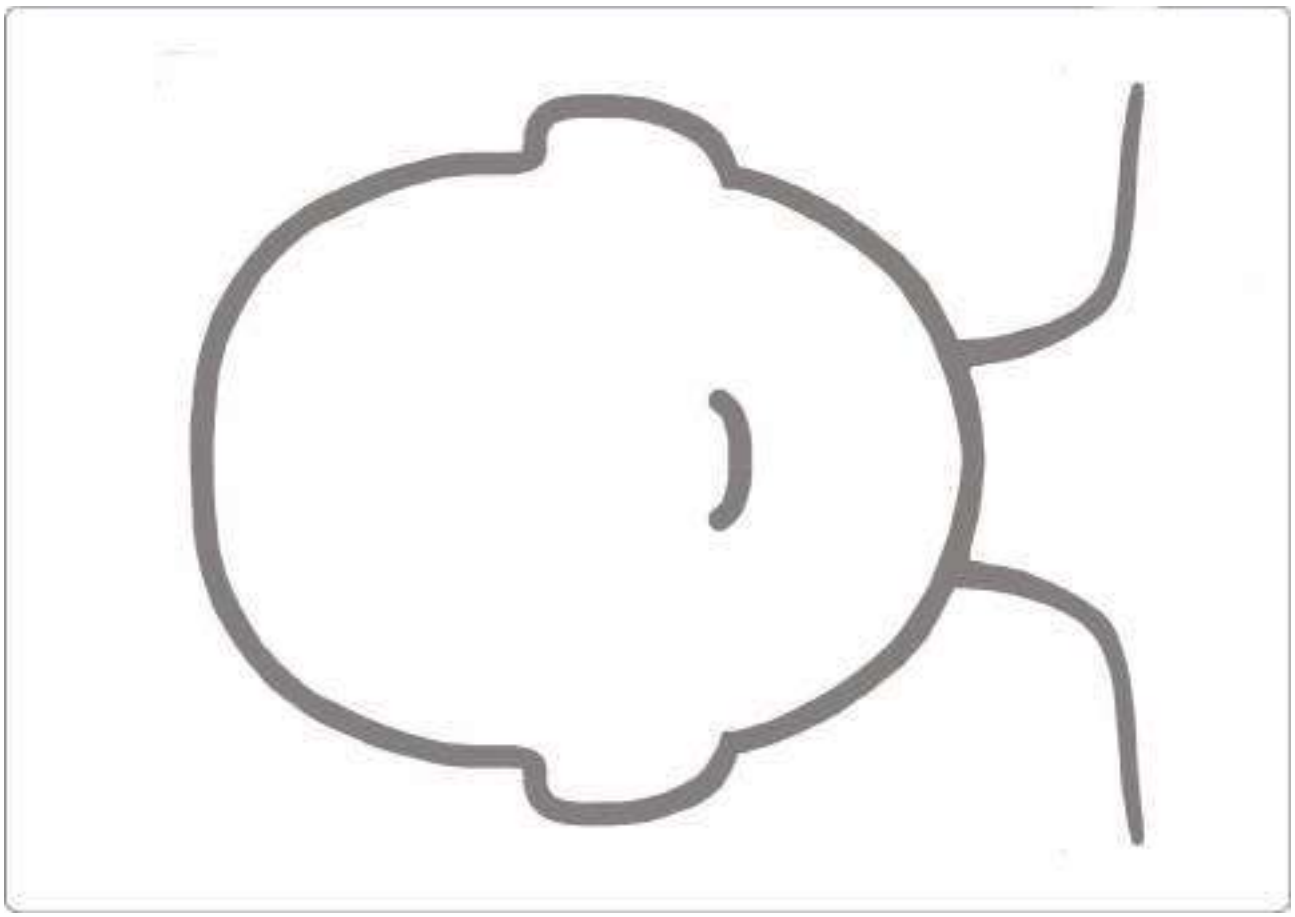

ANNEX III

Joc “Netegem el nostre mar”

Instruccions per muntar el joc:

- Pinteu de color blau una capsa de cartró sense tapa. Serà el nostre mar.
- Retalleu el far i el vaixell de pesca i enganxeu-los a unes pinces d'estendre. Amb les pinces, fixeu aquests elements al marge superior de la capsa.
- Retalleu les peces circulars, les fotografies dels animals marins i dels residus i els noms escrits. Enganxeu en tapes metàl·liques les peces que fan referència al mateix animal marí o residu, de manera que la cara externa de la tapa mostri la fotografia i, la cara interna, el nom escrit.
- Munteu canyes de pescar lligant cordes a pals de fusta i afegiu una peça imantada a l'extrem de la corda

ESTRELLA DE MAR

PEIX ÀNGEL

TORTUGA DE MAR

TAURÓ

DOFÍ

PEIX PALLASSO

CAVALLET DE MAR

MEDUSA

MUSCLOS

BOSSA DE PLÀSTIC

XARXA DE PESCA

BOTELLA

FORQUILLA DE PLÀSTIC

SANDÀLIA

ÀNCORA

GOT DE PLÀSTIC

CADENA

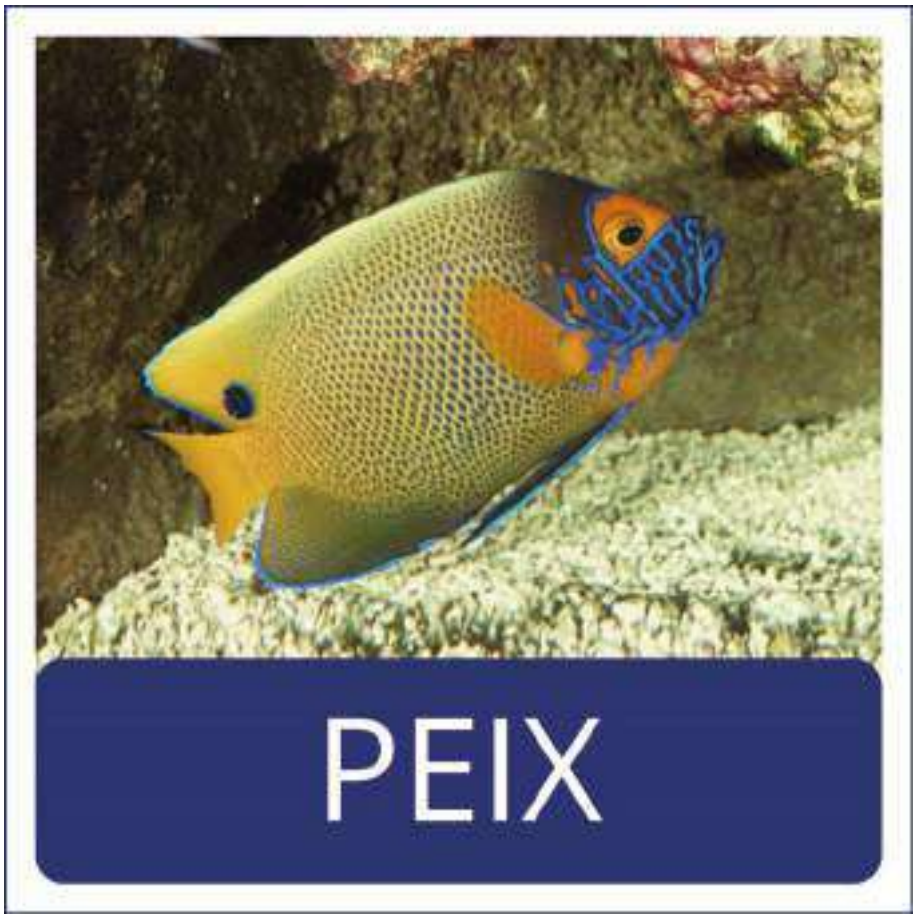
RODA

Imatges creades a partir de fotografies dels estocs gratuïts de https://www.freeimages.com i https://unsplash.com

ANIMALS MARINS
PEIX PALLASSO
MEDUSA
TORTUGA DE MAR
TAURÓ
MUSCLOS
DOFÍ
CAVALLET DE MAR
PEIX ÀNGEL
ESTRELLA DE MAR

ANNEX IV
Targetes d'animals marins

PEIX

TAURÓ

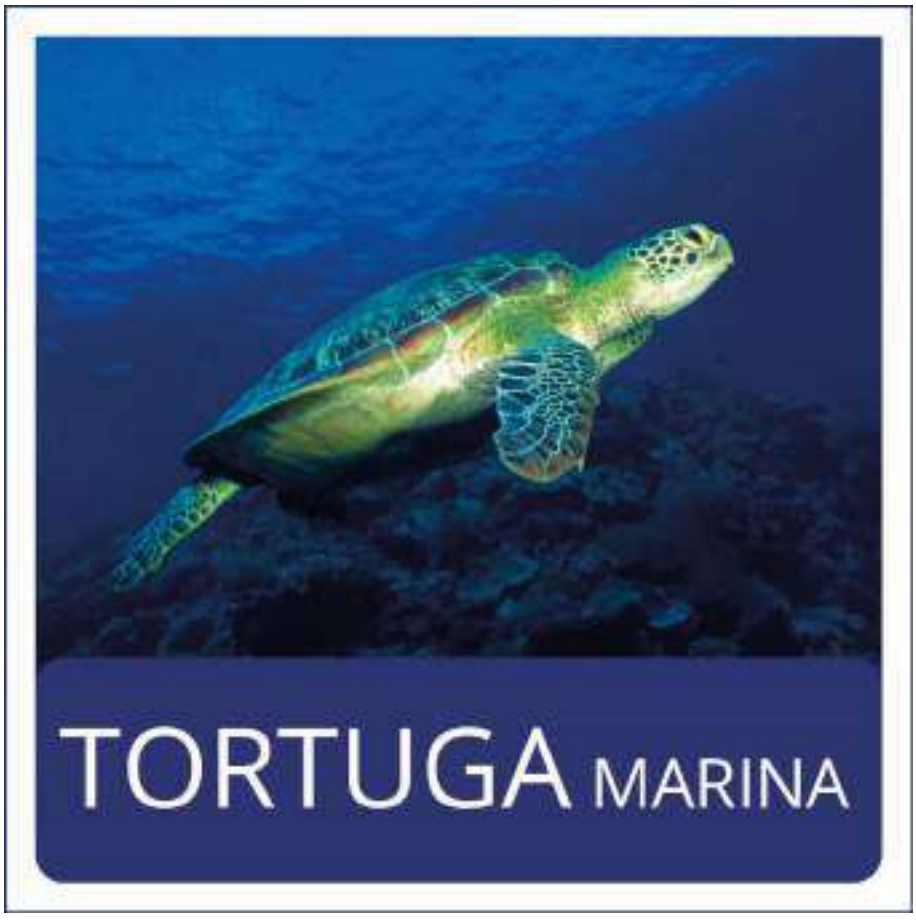

ORCA

ESTRELLA DE MAR

CARGOL DE MAR

MEDUSA

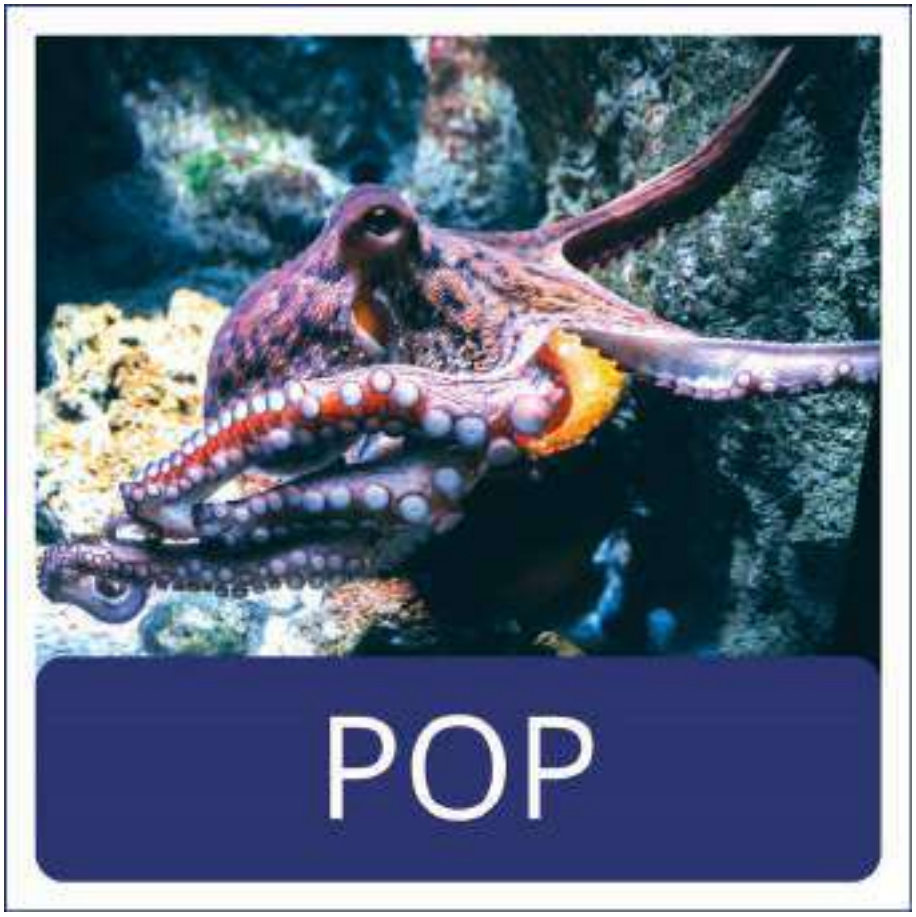

CRANC

TORTUGA MARINA

DOFÍ

CAVALLET DE MAR

Imatges creades a partir de fotografies dels estocs gratuïts de https://www.freeimages.com i https://unsplash.com

ANNEX V
Carta d'en Salva, pescador i pallasso

El Port de la Selva

Estimats, nens i nenes!

Em dic Salva i soc el pallasso de l'espectacle "SalvaMars Cirkus", que aviat anireu a veure.

Durant molts anys he treballat de pescador. Tinc un petit vaixell de pesca, la "San José". M'agrada molt aquesta professió. Per això, no em costa gens llevar-me d'hora per anar a pescar.

El que no m'agrada i m'entristeix és veure la quantitat de residus que s'enganxen a les xarxes i que trobo flotant a la superfície del mar (botelles i bidons de plàstics, cordes, sabates...).

Per això, amb l'espectacle "SalvaMars Cirkus", vull donar a conèixer aquest problema. Veureu que jo i la Momo, una amiga que també és pallassa, representem personatges de l'entorn marí: una pescadora, un dofí, una medusa, una pirata, un "sireno"... Tots ells participen en la recollida de brutícia per salvar el mar.

Estic segur que veient l'espectacle us ho passareu molt bé i riureu molt.

Una abraçada! Ens veiem el dia de l'espectacle!

El Port de la Selva

Estimats, nens i nenes!

Em dic Salva i soc el pallasso de l'espectacle "SalvaMars Cirkus", que aviat anireu a veure.

Visc al Port de la Selva i durant molts anys he treballat de pescador. Tinc un petit vaixell de pesca, la "San José". El meu avi era pescador i me'n va ensenyar l'ofici, un ofici que em va enamorar des del primer moment. Per això, no em costa gens llevar-me abans que surti el sol. A les sis del matí, carrego gel al meu vaixell i preparo les xarxes i les gàbies per sortir a pescar d'una manera artesanal.

Durant els anys que porto pescant, hi ha una cosa que m'ha entristit cada cop més: veure la quantitat de residus que s'enganxen a les xarxes i que trobo flotant a la superfície del mar; un problema que, any rere any, es fa més gran.

Per això, he tingut la necessitat de donar a conèixer aquesta pèssima realitat des de la meva altra professió, mitjançant un espectacle de pallassos en un circ marí. Veureu que a "SalvaMars Cirkus" m'acompanya la Momo, una pallassa molt expressiva. Entre els dos representem personatges relacionats amb el mar: una pescadora, una medusa, un dofí, una pirata, un "sireno"... Tots ells participen en la recollida de brutícia per salvar el mar.

Estic segur que gaudireu molt de l'espectacle, que us sorprendrà i que us fareu un fart de riure.

Una abraçada enorme! Ens veiem el dia de l'espectacle!

P.D: Us envio dues fotografies dels meus oficis. Així em reconeixereu.

ANNEX VI
Targetes i full de registre,
“Pescadors” de residus

CONTENIDOR BLAU

paper i cartró

envasos i capses de cartró

fulls de paper

diaris i revistes

sobres

llibretes sense espiral

paper de regal

@moonima.site

Targetes creades a partir de fotografies dels estocs gratuïts de https://www.freeimages.com i https://unsplash.com

CONTENIDOR GROC
plàstic i metalls

botelles i bosses de plàstic

clips

brics

llaunes

tapes metàl·liques

paper d'alumini

@moonima.site

CONTENIDOR VERD

vidre

envasos de vidre

botelles de vidre

sense tapes ni taps

@moonima.site

CONTENIDOR GRIS

rebuig (tot el que no es pot reciclar)

paraigües i objectes varis

bolquers i compreses

cordes

joguines

brossa d'escombrar

burilles

@moonima.site

CONTENIDOR MARRÓ

residus orgànics

restes d'aliments

paper de cuina

taps de suro

closca d'ou

plantes i herbes

marro de cafè

@moonima.site

"PESCADORS" DE RESIDUS

Full de registre

Imatge	Nom del residu	Quantitat	Contenidor

ANNEX VII

Notícia i mapa

“Com arriben els residus al mar?”

Com arriben els residus al mar?

Submarinista retirant una xarxa del fons marí.

El mar està ple de residus (botelles i bosses de plàstic, xarxes...). Com arriben aquests residus al mar?

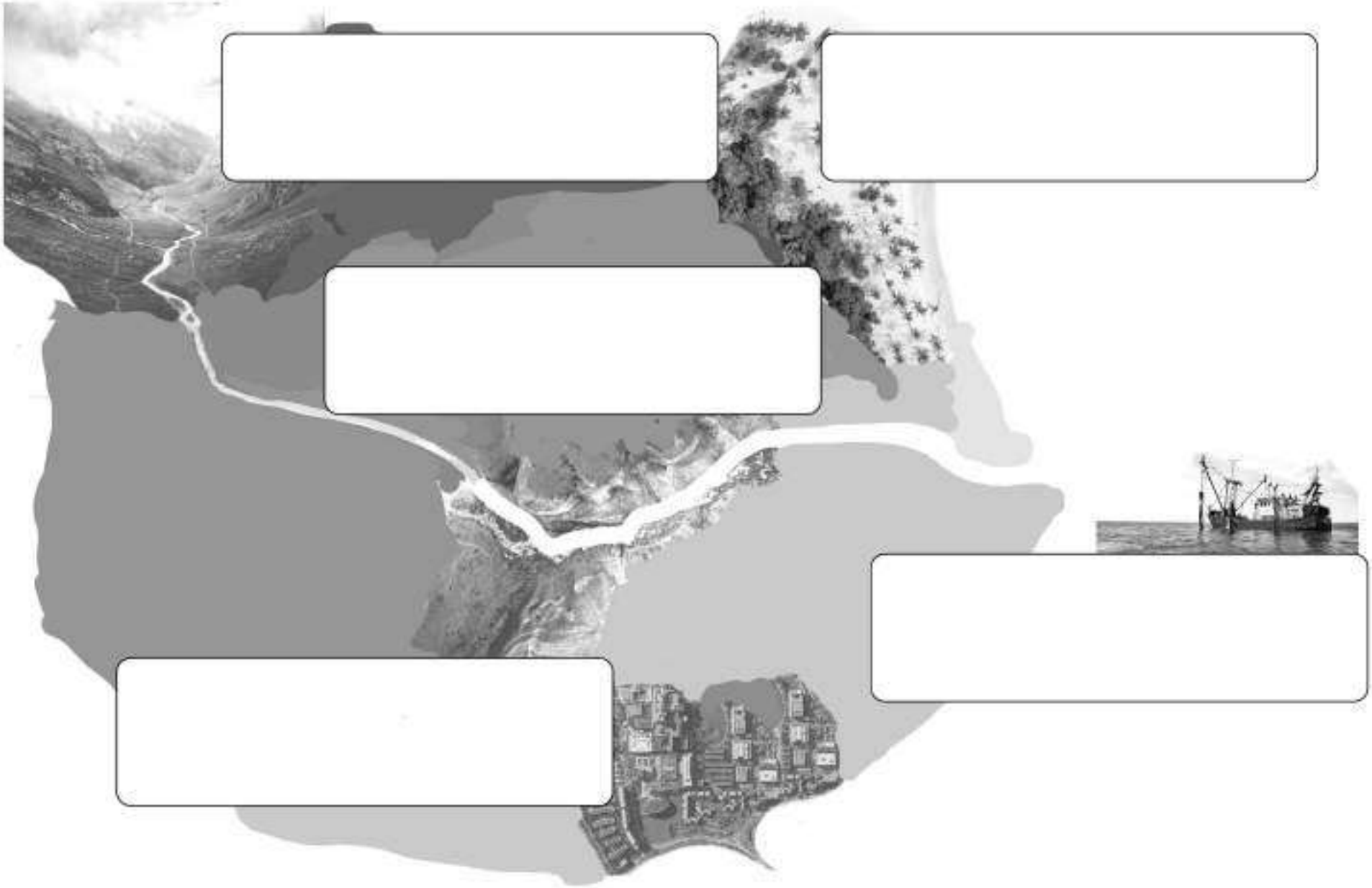
Els residus que es llencen al camp o a la muntanya són arrossegats pel vent i la pluja cap als rius. Després, els rius transporten els residus fins el mar.

També els residus que es tiren als carrers de les ciutats poden anar a parar a les clavegueres i, a través d'aquestes, ser conduïts fins al mar.

Si es deixen residus a les platges, poden acabar al mar empesos per la força de les onades.

Al mar també es troben residus que es tiren des de vaixells de pesca o de passatgers.

Com arriben els residus al mar?

El vent i la pluja arrosseguen els residus que es llencen als camps i a les muntanyes.

El riu transporta els residus fins al mar.

Els residus que es tiren als carrers de les ciutats van a les clavegueres i són conduïts fins al mar.

Les onades empenyen cap al mar els residus que es deixen a les platges.

Des dels vaixells es tiren residus al mar.

El vent i la pluja arrosseguen els residus que es llencen als camps i a les muntanyes.

El riu transporta els residus fins al mar.

Els residus que es tiren als carrers de les ciutats van a les clavegueres i són conduïts fins al mar.

Les onades empenyen cap al mar els residus que es deixen a les platges.

Des dels vaixells es tiren residus al mar.

D'on provenen els residus que hi ha al mar?

Submarinista retirant una xarxa del fons marí.

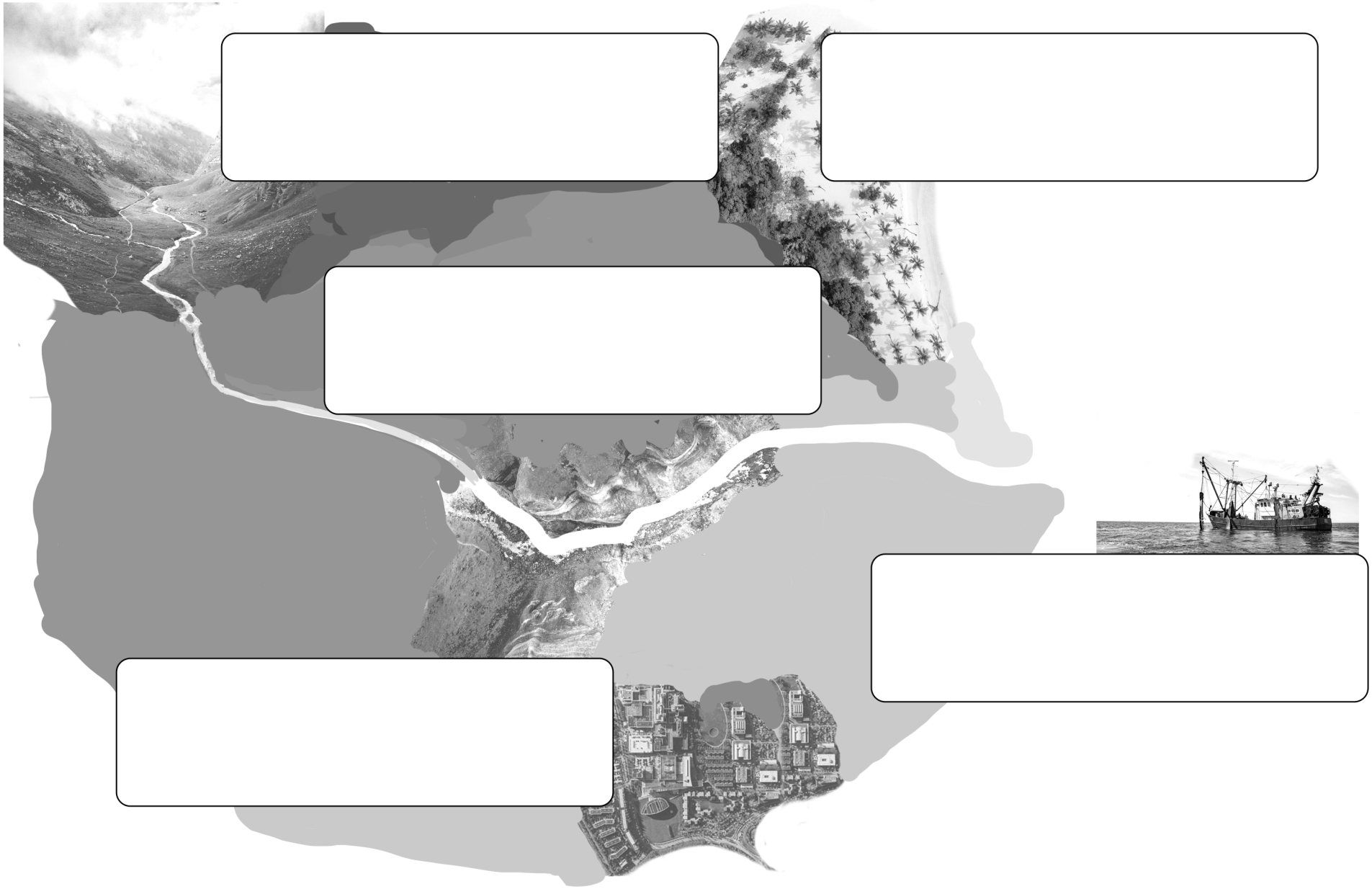
Avui dia, els mars i els oceans estan plens de residus que provenen de l'activitat humana, fonamentalment residus plàstics. Aquests residus arriben al mar per diferents vies.

D'una banda, el destí de molts residus que s'abandonen al camp o a la muntanya serà el mar, per molt allunyats que estiguin de la costa. En aquests entorns, els residus són arrossegats per l'efecte del vent, la pluja i les tempestes fins als torrents i barrancs i, més tard, van a parar als rius. Finalment, l'aigua que discorre pels rius transporta els residus cap al mar.

D'altra banda, els residus que es tiren al terra dels carrers de les ciutats poden anar a parar al clavegueram i, a través d'aquest, ser conduïts fins al mar. També els residus que es deixen a les platges, a no ser que es retirin abans, poden acabar al mar empesos per l'onatge.

Altres residus que es troben al mar provenen de l'abocament d'escombraries des de vaixells de pesca o de passatgers.

D'on provenen els residus que hi ha al mar?

ANNEX VIII
Guió per idear esquetxos de denúncia mediambiental

GUIÓ PER IDEAR ESQUETXOS *de denúncia mediambiental*

1. *Problema mediambiental:*

_____

2. *Personatge:* _____

   Característiques físiques _____

   _____

   Característiques de conducta _____

   _____

3. *Situació còmica a representar:*

   Com afectaria el problema mediambiental al personatge?

   Què li passaria? _____

   _____

   Què faria? _____

   _____

   Què diria? _____

   _____